Lietas Nr. C33502311
Lietas arhīva Nr. C-0982-13/2

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

2013.gada 6.decembrī

Rīgas rajona tiesa šādā sastāvā:

tiesnese S.Bernharde

ar sekretāri L.Brakmani

izskatīja Rīgā, Lomonosova ielā 10, atklātā tiesas sēdē civillietu AS „DnB banka" prasībā pret /pers. C/ un /pers. D/ par parāda piedziņu.

Aprakstošā daļa.

2011.gada 1.decembrī AS „DnB banka" (turpmāk tekstā – prasītājs) iesniegusi tiesā prasību par parāda piedziņu pret /pers. C/ un /pers. D/ (turpmāk tekstā –atbildētāji). Prasībā norādīts, ka 2005.gada 12.oktobrī prasītājs un /pers. C/ noslēdza Kredīta līgumu, saskaņā, ar kuru prasītājs aizdeva EUR 15240,00. Par kredīta lietošanu puses vienojās, ka atbildētājs maksās 2,5% papildus eiro 6 mēnešu EURIBOR likmei. Kredīta beigu atmaksas termiņš – 2025.gada 11.oktobris. 2005.gada 12.oktobrī /pers. D/ un prasītājs noslēdza Galvojuma līgumu, par to, ka galvinieks galvo, ka visas saistības, kas izriet no Kredīta līguma, tiks pienācīgi izpildītas. Prasītājs aizdevumu ir izsniedzis, taču aizņēmējs kopš 2011.gada 25.janvāra uzņemtās saistības nepilda. 2011.gada 26.augustā prasītājs nosūtīja atbildētājam brīdinājumu par līguma vienpusēju laušanu, dodot termiņu līdz 2011.gada 5.septembris segt parādsaistības. 2011.gada 26.augustā tika brīdināta arī galvotāja. Kopējais parāds uz 2011.gada 5.augustu sastāda EUR 13885,36, kas ir Ls 9758,69. Parādu veido neatmaksātā pamatsumma Ls 9421,65 (EUR 13405,80), nesamaksātie procenti par kredīta lietošanu par laika pierodu no 2011.gada 25.janvāra līdz 2011.gada 24.augustam Ls 234,02 (EUR 332,98), līgumsods par noteikto maksājumu termiņa nokavējumu Ls 103,02 (EUR 146,58). Līgumsods aprēķināts par periodu no 2007.gada 26.marta līdz 2011.gada 4.augustam saskaņā ar Kredīta līguma otrās daļas 10.1.punktu. Pamatojoties uz Civillikuma 1587., 1692., 1698., 1702., 1720., 1722., 1756., 1759.panta 1.punktu, 1753., 1765., 1943. un 1945.pantu, lūdz tiesu piedzīt no /pers. C/ par labu AS „DNB banka" kopējo parādu Ls 9758,69, kas sastāv no pamatparāda Ls 9421,65, nesamaksātajiem procentiem Ls 234,02 un līgumsoda Ls 103,02, valsts nodevu Ls 326,14 un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus Ls 5,50; piedziņas neiespējamības gadījumā vai sprieduma daļējas izpildes gadījumā no /pers. C/ piedzīt no /pers. D/; norādīt uz AS „DNB banka" tiesībām saņemt 6% gadā no nesamaksātās aizdevuma pamatsummas par laiku līdz sprieduma pilnīgai izpildei.

Atbildētāji /pers. C/ un /pers. D/ rakstveida paskaidrojumus tiesai nav snieguši.

Tiesas sēdē prasītāja AS „DNB banka" pilnvarotā pārstāve /pers. G/ prasību uzturēja pilnā apmērā un paskaidroja, ka starp AS „DnB Nord Banka" un atbildētāju tika noslēgts līgums 2005. gada 12. oktobrī. Saskaņā ar kredīta līguma noteikumiem banka aizdeva atbildētājam naudas līdzekļus EUR 15240,00. Par kredīta summas izmantošanu tika noteikti procenti eiro 6 mēnešu EURIBOR un papildus likmes 2,5% gadā. Par kredīta summas atmaksas sākuma datumu tika noteikts 2002.gada 25. decembris. 2005. gada 12. oktobrī /pers. D/ noslēdza galvojuma līgumu par to, ka galvinieks galvo, ka visas saistības, kas izriet no kredīta līguma tiks pienācīgi pildītas. Galvinieks uzņēmās saistības, bankai ir tiesības saņemt savu prasību apmierinājumu no galvinieka. Banka savas saistības ir izpildījusi. Tā kā maksājuma kavējums pārsniedza 60 dienas līdz ar to banka ir atkāpusies no līguma. Tika nosūtīti brīdinājumi, līdz šai dienai nekas nav izpildīts. Lūdzam piedzīt kopējo parādu, valsts nodevu un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus. Piedziņas neiespējamības gadījumā vai sprieduma daļējas izpildes gadījumā no /pers. D/ piedzīt. Norādīt spriedumā tiesības saņemt 6% gadā no nesamaksātās aizdevuma pamatsummas par laiku līdz sprieduma pilnīgai izpildei.

Uz tiesas sēdi atbildētāji /pers. C/ un /pers. D/ nav ieradušies, nav informējuši tiesu par neierašanās iemesliem. Tiesa konstatē, ka aicinājums ierasties uz lietas izskatīšanu atbildētājiem ir sūtīts uz deklarētajām dzīvesvietām, tādējādi atzīst par iespējamu izskatīt lietu bez atbildētāju klātbūtnes.

Motīvu daļa.

Civilprocesa likuma 93.panta pirmā daļa nosaka, ka *katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība*.

Lietā nepastāv strīds par faktu, ka atbildētājs /pers. C/ 2005.gada 12.oktobrī ar AS „NORD/LB Latvija" ir noslēguši Kredīta līgumu nr.8417/05P19, saskaņā, ar kuru /pers. C/ uzņēmās saistības, un saņēma aizdevumu EUR 15240 apmērā, kas izmaksāta aizņēmējam saskaņā ar šī Līguma noteikumiem.

Atbilstoši Civillikuma 1934.pantam, kurā ir noteikts, ka *ar aizdevuma līgumu jāsaprot zināma daudzuma atvietojamu lietu nodošanu īpašumā, ar pienākumu atdot saņemto tādā pašā daudzumā un tādas pašas šķiras un labuma lietas,* Kredīta līgumā puses ir pielīgušas, ka aizņēmējs veic aizdevuma galīgo atmaksu līdz 2025.gada 11.oktobrim, veicot ikmēneša maksājumus.

Atbildētājs /pers. C/ kopš 2011.gada 25.janvāra maksājumus nav veicis.

Atbilstoši Kredīta līguma noteikumiem prasītājam radās tiesības vienpusēji atkāpties no Kredīta līguma. Arī Civillikuma 1589.pants paredz, ka līgumslēdzēju puse var vienpusēji atkāpties no līguma saistībām, ja šāda tiesība ir noteikti pielīgtas.

No 2011.gada 26.augusta vēstules ir redzams, ka prasītājs paziņoja atbildētājam par aizdevuma atmaksāšanas beigu termiņa pārcelšanu un parāda piedziņas uzsākšanu, par aizdevuma atmaksas beigu termiņu tika noteikts 2011.gada 5.septembris.

Atbildētājs /pers. C/ prasībai nav iebildis, saistības esamību nav apstrīdējis, un, kā to apliecina prasītājs, tad saistību izpildījums termiņā un pilnā apmērā nav veikts. Atbilstoši Civillikuma 1838.panta pirmajai daļai, kurā noteikts, *ka samaksa izdarīta, jāpierāda tam, kas to apgalvo,* tiesa konstatē, ka prasība par pamatparāda Ls 9421,65 piedziņu ir apmierināma.

Tiesa konstatē, ka prasītājs ir lūdzis piedzīt kavēto procentu maksājumu Ls 234,02 apmērā, norādot, ka procentu maksājumu kavējums ir par periodu no 2011.gada 25.janvāra līdz 2011.gada 4.augustam.

Civillikuma 1753.pantā ir noteikts, ka *ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu (844.p.) lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu.*

Šajā gadījumā tiesa konstatē, ka ar Kredīta līguma 3.2. punktā puses ir vienojušās par procentu likmi 2,5% plus 6 mēnešu EURIBOR gadā.

Kā tas izriet no parāda summas aprēķina, tad atbildētājs ir pārstājis atmaksāt kredītu kopš 2011.gada 25.janvāra, un ar 2011.gada 4.augustam prasītājs ir vienpusēji atkāpies no aizdevuma līguma, līdz ar ko aizdevuma summas lietošanas atvēlējums ar šo datumu ir uzskatāms par beigušos. Līdz ar to atzīstams, ka atbildētājas pienākums ir maksāt procentus par kredīta izmantošanu par laika periodu no 2011.gada 25.janvāra līdz 2011.gada 4.augustam, kas sastāda EUR 332,98 jeb Ls 234,02.

Kā tas izriet no pušu noslēgtā aizdevuma līguma un tā grozījumiem, tad līgumā nav pielīgta prasītāja tiesība saņemt nokavējuma procentus, kas būtu aprēķināmi par maksājuma kavējuma rezultātā lietoto kapitālu, līdz ar ko būtu piemērojams Civillikuma 1759.pants par likumisko 6% gadā aprēķināšanu, līdz ar ko ir atzīstamas prasītāja tiesības saņemt likumiskos 6% gadā no 2011.gada 4.augusta līdz sprieduma izpildei.

Tiesa konstatē, ka prasītājs ir izvirzījis prasījumu par līgumsoda Ls 103,02 piedziņu labprātīgi samazinot aprēķinātā līgumsoda apmēru.

Atbilstoši Civillikuma 1720.pantam, kurš nosaka, ka *kreditors var prasīt līgumsodu, ja līgumsods bijis norunāts ne tik daudz par neizpildīšanu vispār, kā par neizpildīšanu īstā laikā*, tiesa konstatē, ka saskaņā ar Kredīta līguma otrās daļas 10.1. punktu, ja aizdevējs nesaņem aizdevuma maksājumu noteiktā termiņa, aizņēmējs papildus šajā līgumā noteiktajam maksājumam maksā līgumsodu, kas tiek aprēķināts 0,3% no nokavētā maksājuma par katru nokavēto dienu.

Ņemot vērā, ka no lietas materiāliem pievienotā atmaksas grafika izriet, ka kavējums atbildētājam sācies ar 2011.gada 25.janvāri, tad līdz 2011.gada 4.augustam samērīgs līgumsoda apmērs sastāda EUR 146,58 jeb Ls 103,02.

No minētā ir secināms, ka prasība daļā par līgumsoda EUR 146,58 jeb Ls 103,02 apmērā piedziņu ir apmierināma.

Prasītājs ir lūdzis noteikt subsidiāru piedziņu vispirms vēršot piedziņu pret galveno parādnieku un piedziņas neiespējamības gadījumā pret galvotāju.

Šajā gadījumā tiesa konstatē, ka ar 2005.gada 12.oktobrī Galvojuma līgumu /pers. D/ ir galvojusi par parādniekapers. C Kredīta saistībām.

Saskaņā ar Civillikuma 1692.pantu *galvojums ir ar līgumu uzņemts pienākums atbildēt kreditoram par trešās personas parādu, neatsvabinot tomēr pēdējo no viņas parāda. Panta normā sniegtā definīcija norāda, ka galvojums ir līgums starp galvinieku un kreditoru, no kā secināms, ka ar galvojuma līgumu tiek nodibināta atsevišķa saistība starp kreditoru un galvinieku*.

Kā noteikts 2012.gada 7.marta spriedumam lietā nr.SKC-115/2012, tad „Tādējādi galvojums ir akcesora saistība, kas kalpo par citas saistības nodrošinājumu. No minētā secināms, ka (..) piemērojot Civillikuma 1702.pantu, ir nepamatoti noteikusi, ka šajā gadījumā starp atbildētājiem pastāv solidāra atbildība, kaut gan no Civillikuma 1702.panta izriet, ka galvinieks ir subsidiāri atbildīgs par parādnieka uzņemto saistību. Galvojums pēc savas būtības ir saistību tiesību pastiprinājuma veids, jo ar galvojumu ir saprotamas līgumiskas saistības, ar kurām trešā persona – galvinieks, uzņemas atbildēt kreditoram par citas personas parāda saistībām, tomēr neatsvabinot parādnieku no viņa parāda."

Līdz ar ko tiesa atzīst par apmierināmu prasību, nosakot, ka piedziņa primāri tiek veikta pret parādnieku /pers. C/ un tikai piedziņas neiespējamības vai daļējas izpildes gadījumā piedziņa ir vēršama pret galvotāju /pers. D/.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.pantu pirmo daļu *pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus. Ja prasība apmierināta daļēji, šajā pantā norādītās summas piespriež prasītājam proporcionāli tiesas apmierināto prasījumu apmēram.* Tādejādi no atbildētāja /pers. C/ par labu prasītājam piedzenami tiesas izdevumi: nomaksātā valsts nodeva - Ls 326,14 un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi Ls 5,50.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 195.panta nosacījumiem, tiesa atzīst par apmierināmu prasītāja lūgumu noteikt tiesības saņemt likumiskos 6% gadā līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai).

Civilprocesa likuma 204.^{1}pants nosaka, ka,*taisot spriedumu par naudas summas un tiesas izdevumu piedziņu, tiesa nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei, kas nedrīkst būt garāks par 10 dienām no sprieduma spēkā stāšanās dienas.*

Rezolutīvā daļa.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 8., 97., 190., 193., 195., 208.^{1} un 204^{1}.pantiem

n o s p r i e d a:

prasību apmierināt.

Piedzītno /pers. C/, /personas kods/, AS „DnB banka", reģ.Nr.40003024725, labā pamatparādu Ls 9421,65 apmērā, lietošanas procentus par laika periodu no 2011.gada 25.janvāra līdz 2011.gada 4.augustam Ls 234,02, līgumsodu par laika pierodu no 2011.gada 25.janvāra līdz 2011.gada 4.augustam Ls 103,02, valsts nodevu Ls 326,14 apmērā un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus Ls 5,50, kopā Ls 10090,33.

Noteikt AS „DnB banka", reģ.Nr.40003024725, tiesības saņemt no /pers. C/, /personas kods/, par laiku no 2011.gada 4.augusta līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt 6% gadā no neatmaksātās parāda summas.

Piedziņas neiespējamības gadījumā no /pers. C/, /personas kods/, piedziņu vērst pret /pers. D/, /personas kods/, AS „DnB banka", reģ.Nr.40003024725, labā.

Sprieduma labprātīgas izpildes termiņš ir 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā 20 dienu laikā Rīgas apgabaltiesā pēc pilna tiesas sprieduma sastādīšanas dienas 2013.gada 20.decembrī, sūdzību iesniedzot Rīgas rajona tiesā.

Tiesnese S.Bernharde